

**UCHWAŁA NR LIV.430.2023
RADY GMINY KOWAŁA**

z dnia 24 marca 2023 r.

w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15, art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 40), art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.) oraz art. 110 ust. 1 i art. 112 ust. 1 z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) Rada Gminy Kowala uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXXIII.196.2017 Rady Gminy Kowala z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie nadania statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowali.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kowala.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Gminy
Kowala

Dariusz Chruślak

STATUT GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali-Stępcinie zwany dalej Ośrodkiem jest gminną jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej.

§ 2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali-Stępcinie działa na podstawie:

1. Zarządzenia z dnia 26 kwietnia 1990 roku Naczelnika Gminy w Kowali nr 2/90 w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowali;

2. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;

3. Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym;

4. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;

5. Niniejszego Statutu zatwierdzonego przez Radę Gminy Kowala, który jest podstawowym aktem normatywnym regulującym działalność Ośrodka.

§ 3. Ośrodek prowadzi działalność na podstawie i w granicach obowiązujących aktów prawnych.

§ 4. Siedzibą Ośrodka jest miejscowość Kowala-Stępcina, adres: ul. Marii Walewskiej 7, 26-624 Kowala-Stępcina.

§ 5. Terenem działania Ośrodka jest gmina Kowala.

Rozdział 2.

Cel i zadania Ośrodka oraz ich realizacja

§ 6. Celem działania Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasady i możliwości, wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także doprowadzenie ich do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

§ 7. 1. Ośrodek realizuje w szczególności:

- a) zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej;
- b) zadania pomocy społecznej – zlecone gminie z zakresu administracji rządowej;
- c) zadania w zakresie świadczeń rodzinnych zlecone gminie z zakresu administracji rządowej;
- d) zadania w zakresie spraw o świadczenie wychowawcze zlecone gminie z zakresu administracji rządowej;
- e) zadania wynikające z ustawy o Karcie Dużej Rodziny zlecone gminie z zakresu administracji rządowej;
- f) zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zlecone gminie z zakresu administracji rządowej;
- g) zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- h) zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- i) zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- j) zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- k) zadania z zakresu innych ustaw.

2. Zakres realizowanych przez Ośrodek zadań własnych gminy z pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym obejmuje w szczególności:

- a) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- b) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
- c) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- d) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- e) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- f) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- g) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- h) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- i) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- j) pracę socjalną;
- k) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- l) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo- wychowawczych wsparcia dziennego lub w mieszkaniach chronionych;
- m) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;
- n) dożywanie dzieci;
- o) sprawienie pogrzebu osobom bezdomnym;
- p) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- q) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- r) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- s) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

3. Zakres realizowanych przez Ośrodek zadań własnych z pomocy społecznej obejmuje w szczególności:

- a) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- b) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- c) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- d) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- e) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

4. Zakres realizowanych przez Ośrodek zadań zleconych gminie z pomocy społecznej obejmuje w szczególności:

- a) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- b) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną;
- c) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- d) realizację zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- e) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

5. Z zakresu zadań zleconych gminie związanych z realizacją świadczeń rodzinnych Ośrodek ustala uprawnienia i wypłaca świadczenia rodzinne na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

6. Z zakresu zadań zleconych gminie związanych z ustawą o Karcie Dużej Rodziny ustala uprawnienia i wydaje Karty zgodnie z ustawą.

7. Z zakresu zadań zleconych gminie w sprawach o świadczenie wychowawcze ustala uprawnienia i wypłaca świadczenia zgodnie z ustawą o świadczeniach wychowawczych.

8. Z zakresu zadań zleconych gminie wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prowadzi działania wynikające z ww. ustawy w tym prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego w Formie Świetlicy Środowiskowej z Elementami Socjoterapii „Szansa”.

9. Placówka Wsparcia Dziennego w Formie Świetlicy Środowiskowej z Elementami Socjoterapii „Szansa” realizuje w szczególności następujące zadania:

- 1) wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji,
- 2) diagnoza kryzysów dzieci i ich łagodzenie,
- 3) pomoc w radzeniu sobie z kryzysami szkolnym, rodzinnymi, rówieśniczymi i osobistymi,
- 4) pomoc w nauce,
- 5) współpraca z różnymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i rodzinnych dzieci,
- 6) rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci, organizacja czasu wolnego, organizacja zabaw, zajęć sportowych i rekreacyjnych,
- 7) pomoc socjalna poprzez zapewnienie dzieciom posiłków.

10. Z zakresu zadań zleconych gminie związanych z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów działa jako organ właściwy wierzyciela, wypłaca świadczenia z funduszu alimentacyjnego zgodnie z ustawą.

11. Ośrodek wykonuje również zadania przekazane mu do realizacji przez organ właściwy gminy, w przypadkach przewidzianych w ustawach:

- 1) Zadania z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:
 - a) Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym:
 - opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
 - prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
 - zlecanie i zawieranie umów ze specjalistami w zakresie realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
 - zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
 - opracowywanie sprawozdań z realizacji zadań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,

- b) Obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego.
- 2) Zadania z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:
- a) Opracowanie i realizacja gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
 - b) Zlecanie i zawieranie umów ze współrealizatorami gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
 - c) Opracowywanie sprawozdań z realizacji zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
 - d) Obsługa organizacyjno-techniczna i finansowa Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 8. 1. Ośrodek może wytaczać na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne na zasadach określonych w Kodeksie Postępowania Cywilnego.

2. Ośrodek może kierować wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami.

§ 9. Ośrodek współdziała z istniejącymi na terenie gminy organizacjami społecznymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi w celu realizacji zadań pomocy społecznej.

Rozdział 3.

Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

§ 10. Czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec Dyrektora Ośrodka wykonuje Wójt Gminy Kowala.

§ 11. 1. Dyrektor jest odpowiedzialny za działalność Ośrodka, kieruje Ośrodkiem i reprezentuje go na zewnątrz.

2. Dyrektor jest pracodawcą wszystkich pracowników Ośrodka.

§ 12. 1. Dyrektor Ośrodka działa jednoosobowo na podstawie i w granicach pełnomocnictwa udzielonego przez Wójta Gminy Kowala.

2. Pełnomocnictwo udzielone jest w formie pisemnej.

3. W przypadku dłuższej nieobecności lub innych szczególnych sytuacjach Dyrektor wyznacza osobę, która w zastępstwie będzie wykonywała jego czynności.

§ 13. 1. Dyrektor Ośrodka sporządza i zatwierdza Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, który określa szczególnie strukturę organizacyjną Ośrodka, zakresy zadań i odpowiedzialności oraz wykaz stanowisk w Ośrodku.

2. Dyrektor wydaje wewnętrzne zarządzenia dotyczące organizacji pracy Ośrodka, w tym instrukcji obiegu dokumentów, zakładowego planu kont, instrukcji inwentaryzacyjnej, regulaminu pracy, wynagrodzenia, itp.

§ 14. 1. Zastępcę Dyrektora powołuje i odwołuje Dyrektor Ośrodka.

2. Zastępca odpowiada bezpośrednio przed Dyrektorem Ośrodka, a w razie jego nieobecności przed Wójtem.

§ 15. 1. W celu realizacji zadań Dyrektor Ośrodka zatrudnia pracowników oraz ustala dla nich wynagrodzenie i inne świadczenia związane ze stosunkiem pracy.

2. Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik na 2 tysiące mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, nie mniej jednak niż trzech pracowników.

3. Pracownicy Ośrodka są pracownikami samorządowymi i w sprawach pracowniczych mają w stosunku do nich zastosowane przepisy ustawy o pracownikach samorządowych.

§ 16. 1. Nadzór nad bieżącą działalnością Ośrodka oraz nad realizacją zadań własnych gminy sprawuje Wójt Gminy Kowala.

2. W sprawach zleconych gminie z zakresu administracji rządowej nadzór nad działalnością Ośrodka sprawuje Wojewoda Mazowiecki.

§ 17. Dyrektor składa Radzie coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Rozdział 4. Gospodarka finansowa

§ 18. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką budżetową gminy.

§ 19. 1. Środki finansowe na prowadzenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zapewniają: - Wojewoda Mazowiecki na zadania zlecone, - Rada Gminy Kowala na zadania własne.

2. Wydatki Ośrodka objęte są w całości budżetem Gminy Kowala na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych i przepisach wykonawczych do tej ustawy.

3. Dyrektor jest wykonawcą budżetu w zakresie pomocy społecznej.

4. Jeśli czynność prawna może wywołać powstanie zobowiązań pieniężnych, dla jej skuteczności konieczna jest kontrasygnata głównego księgowego Ośrodka.

5. Obsługę finansowo-księgową wykonuje Ośrodek w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy o finansach publicznych i ustawy o rachunkowości.

§ 20. Ośrodek posiada wyodrębniony rachunek bankowy.

§ 21. Ośrodek samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową w oparciu o roczny plan finansowy, zwany budżetem.

Rozdział 5. Mienie Ośrodka

§ 22. 1. Mienie Ośrodka jest mieniem komunalnym, do którego stosuje się postanowienia ustawy o samorządzie gminnym.

2. Ośrodek gospodaruje powierzonym mu mieniem, zapewnia jego ochronę i należyte wykorzystanie.

Rozdział 6. Postanowienia końcowe

§ 23. Dyrektor Ośrodka ponosi odpowiedzialność za przestrzeganie postanowień niniejszego Statutu oraz dyscypliny budżetowej.

§ 24. Zmiana niniejszego Statutu wymaga uchwały Rady Gminy Kowala.

§ 25. Ośrodek ma prawo używania pieczęci podłużnej z nazwą w pełnym brzmieniu i adresem siedziby.

§ 26. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym statucie mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy.

§ 27. Niniejszy Statut wchodzi w życie w terminie określonym w uchwale Rady Gminy Kowala o nadaniu Statutu.

Uzasadnienie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali-Stępocinie jest jednostką organizacyjną Gminy Kowala realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej. Ośrodek został powołany w 1990 r. na podstawie Zarządzenia z dnia 26 kwietnia 1990 roku Naczelnika Gminy w Kowali nr 2/90 w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowali. Ośrodek działa na podstawie statutu przyjętego Uchwałą Rady Gminy Kowala. Obecnie Ośrodkiem kieruje Kierownik, zatrudniony na to stanowisko na czas nieokreślony. Strukturę organizacyjną określa Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W chwili obecnej koniecznym jest wprowadzenie zmian w Statucie Ośrodka wynikających z konieczności dostosowania przedmiotu działalności i organizacji wewnętrznej Ośrodka do zadań wynikających z przepisów prawa. Dokonanie zmian związane jest również z koniecznością uporządkowania prawnego zapisów Statutu. Celem zmian w Statucie jest odzwierciedlenie faktycznie wykonywanych zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Niniejszy projekt wprowadza również zmiany nazwy stanowiska kierowniczego z „Kierownika” na „Dyrektora”, co umożliwi tworzenie stanowisk kierowniczych w strukturze organizacyjnej Regulaminu GOPS.

Ustawa o pomocy społecznej posługuje się pojęciem kierownika ośrodka pomocy społecznej jednakże jest to określenie odnoszące się do określonej funkcji nie zaś nazwy stanowiska, a ponieważ Rada Gminy posiada kompetencje do ustalenia wewnętrznej organizacji podległych jednostek w akcie stanowiącym, określa więc też zakres działalności oraz kompetencje zarządcze osoby kierującej.

Podniesienie stanowiska kierowniczego w GOPS do rangi Dyrektora podyktowane jest też zwiększającym się zakresem dodatkowych zadań nakładanych na Ośrodek oraz jego obszarem, a także liczbą mieszkańców ponad 12 tysięcy. Dynamiczna zmiana aktów prawnych odnoszących się do działalności placówki, z roku na rok nakłada na jednostkę nowe obowiązki i zadania do realizacji. Ponadto w strukturze organizacyjnej GOPS funkcjonuje Klub Senior+ oraz Placówka Wsparcia Dziennego, jako dodatkowy element pomocy społecznej. Sytuacja ta wymusza na jednostce gminnej utworzenie w strukturach stanowisk o nazwie „Kierownik”.

W zaistniałej sytuacji zmiana nazwy stanowiska kierowniczego w GOPS będzie też miała wpływ na lepsze kreowanie polityki kadrowej w organizacji pracy jednostki. Dyrektor Ośrodka formalnie będzie odpowiednikiem obecnego Kierownika Ośrodka, który w dalszej kolejności będzie miał możliwość dokonywania zmian w strukturze organizacyjnej jednostki dostosowując ją do aktualnych potrzeb zarówno zadaniowych, jak i stanowiskowych.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie uchwały jest zasadne.

Przewodniczący Rady Gminy Kowala

Dariusz Chruślak